

De geheimen van Maurice

Educatief spel en opdrachtenwandeling voor kinderen uit de 2de graad van het basisonderwijs

Lesmap

1. Inleiding

In opdracht van het gemeentebestuur van Overijse ontwikkelde Mooss vzw 'De geheimen van Maurice', een educatief pakket over de teelt van tafeldruiven in Vlaams-Brabant op maat van kinderen uit de 2de graad van het basisonderwijs.

Dit pakket bestaat uit 2 luiken:

- Een spel in bezoekerscentrum Dru!f. (Voor gezinnen is er een afgeleide van dit spel voorzien in de vorm van een opdrachtenboekje.)
- Een opdrachtenwandeling in de gemeente Overijse. Deze kan aansluitend op het spel of eventueel ook op een later tijdstip gedaan worden.

Leerkracht die met 'De geheimen van Maurice' aan de slag willen gaan, vinden in deze lesmap meer informatie en tips voor de voorbereiding en de verwerking van de activiteiten in de klas.

2. Beoogde eindtermen

De activiteiten uit het educatieve pakket vallen onder de noemers omgevings- en erfgoed-educatie. Deze activiteiten kunnen kaderen binnen verschillende lesinhouden of als vak-overschrijdende activiteiten geprogrammeerd worden.

Hieronder geven we een overzicht van de eindtermen die in meerdere of mindere mate aan bod komen tijdens het bezoek aan Dru!f en de opdrachtenwandeling.

Wereldoriëntatie

De leerlingen

- 1.12 kunnen gericht waarnemen met al hun zintuigen en kunnen waarnemingen op een systematische wijze noteren.
- 2.9 brengen waardering op voor eenvoudige, inventieve technieken en voor esthetische aspecten van technische constructies en voorwerpen.
- 3.1 drukken in een niet-conflictgeladen situatie, eigen indrukken, gevoelens, verlangens, gedachten en waarderingen spontaan uit.
- 3.7 hebben aandacht voor de onuitgesproken regels die de interacties binnen een groep typeren en zijn bereid er rekening mee te houden.
- 5.7 kennen de grote periodes uit de geschiedenis en ze kunnen duidelijke historische elementen in hun omgeving en belangrijke historische figuren en gebeurtenissen waarmee ze kennis maken, situeren in de juiste tijdsperiode aan de hand van een tijdband.
- 5.9 tonen belangstelling voor het verleden, heden en de toekomst, hier en elders.
- 6.11 kunnen op hun niveau verschillende informatiebronnen raadplegen.

Nederlands

De leerlingen kunnen

- 1.6 de informatie op een persoonlijke en overzichtelijke wijze ordenen bij een voor hen bestemde instructie voor een buitenschoolse situatie.
- 1.9 op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, de informatie beoordelen die voorkomt in een gesprek met bekende leeftijdgenoten.
- 2.6 het gepaste taalregister hanteren als ze van een behandeld onderwerp of beleefd voorval een verbale/non-verbale interpretatie brengen, die begrepen wordt door leef-

tijdgenoten.

- 3.1. informatie achterhalen in voor hen bestemde instructies voor handelingen van gevarieerde aard.
- 4.1 overzichten, aantekeningen, mededelingen op- en overschrijven.

Leren leren

De leerlingen kunnen

1. losse gegevens verwerven en gebruiken door ze betekenis te geven en te memoriseren.
2. op systematische wijze verschillende informatiebronnen op hun niveau zelfstandig gebruiken.
3. op systematische wijze samenhangende informatie (ook andere dan teksten) verwerken en gebruiken.
4. eenvoudige problemen op systematische en inzichtelijke wijze oplossen.

Sociale vaardigheden

De leerlingen kunnen

- 1.2 in omgang met anderen respect en waardering opbrengen.
- 1.4 hulp vragen en zich laten helpen.
- 1.5 bij groepstaken leiding geven en onder leiding van een medeleerling meewerken.
- 1.6 kritisch zijn en een eigen mening formuleren.
- 1.7 zich weerbaar opstellen naar leeftijdgenoten en volwassenen toe door signalen te geven die voor anderen begrijpelijk en aanvaardbaar zijn.
2. in functionele situaties een aantal verbale en niet-verbale gespreksconventies naleven.
3. samenwerken met anderen, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.

3. Visie en methode

Zelf verkennen en ontdekken

Doel van de activiteiten in het educatieve pakket is de kinderen de gelegenheid geven om de 'geheimen' van de druiventeelt en de betekenis van de teelt van tafeldruiven voor de geschiedenis van Overijse op een speelse manier zelf te ontdekken.

De kinderen komen in de loop van het spel in het bezoekerscentrum Druif en de opdrachtenwandeling in Overijse in contact met verschillende tentoongestelde objecten, historische locaties en gebouwen, die een schat aan informatie in zich dragen.

Wij zijn van oordeel dat die kennismaking met het lokale erfgoed een plezierige gebeurtenis moet zijn, die om herhaling vraagt. Eerder dan hen te overstelpen met een overvloed aan feiten, willen we de kinderen leren om grondig te kijken en uit die actieve waarneming zelf informatie te distilleren.

Op een speelse en actieve manier

Zowel bij het luik in het bezoekerscentrum, als voor de wandeling kozen we voor speelse en actieve werkvormen. De betrokkenheid van de kinderen bij actieve werkvormen is immers veel groter dan bij louter receptieve kennisoverdracht en de aldus verworven informatie en inzichten blijven beter en langer hangen.

4. Praktisch

Duur activiteiten

Het spel in het bezoekerscentrum duurt ongeveer 2u.

De opdrachtenwandeling in Overijse neemt ongeveer 1u in beslag.

Aantal deelnemers

Zowel het spel en de opdrachtenwandeling gebeuren in klasverband.

Voor het spel is er materiaal voorzien voor een groep van maximum 30 leerlingen.

Aangezien het spel in 5 teams (van 2 à 6 teamleden) wordt gespeeld is het minimum aantal leerlingen 10.

Voor de wandeling is er geen minimum of maximum aantal deelnemers vastgelegd.

Begeleiding

Het spel en de opdrachtenwandeling gebeuren onder begeleiding van de eigen leerkracht.

In het bezoekerscentrum worden zij onthaald en bijgestaan door een onthaalambassadeur van Dru!f.

Materiaal

Al het materiaal voor het spel en de wandeling is aanwezig in het bezoekerscentrum.

De leerkrachten kunnen het grafisch materiaal (handleiding, opdrachtenkaarten, presentatie quiz, gids opdrachtenwandeling , ...) desgewenst ook vooraf in pdf-formaat downloaden op de website van de gemeente Overijse: www.overijse.be.

Prijs

Het bezoek aan het bezoekerscentrum, het spel en de wandeling alsook het gebruik van het spelmateriaal is gratis.

Contact

Bezoekerscentrum Dru!f, huis van de tafeldruif.

Waversesteenweg 2, 3090 Overijse

Tel.: 02/785.33.75 (Lyn Debecker)

info@overijse.be

Scholen worden na afspraak ontvangen.

Reservatie

Het educatief pakket kan gereserveerd worden via de website van de gemeente Overijse

<http://www.overijse.be/html/toerisme/detail.asp?id=123&artid=958&i=123&a=958>

Extra informatie

Heb je vragen over het verleden van Overijse? De heemkundige kring De Beierij van IJse helpt je graag op weg in haar lokaal op de zolderverdieping van het bezoekerscentrum.

Hun archief is in de loop der jaren uitgegroeid tot een waar erfgoeddepot met een schat aan informatie. De Beierij van IJse is reeds meer dan 25 jaar actief om de geschiedenis van het patrimonium en de families van Overijse en de druivenstreek te onderzoeken. Neem eens een kijkje op hun website www.beierij.be

Voor bijkomende informatie kan je terecht in de bibliotheek, Begijnhof 13.

5. Voorbereiding bezoek Dru!f en/of opdrachtenwandeling

Voorbereiding van de leerkracht

Op de website van de gemeente Overijse kan de leerkracht de handleiding downloaden bij het spel in Dru!f en de opdrachtenwandeling in Overijse uit het educatief pakket 'De geheimen van Maurice'. Ook grafisch materiaal voor het spel (opdrachtenkaarten, controle-document, presentatie quiz) en de opdrachtenwandeling (wandelgids) is op die wijze beschikbaar.

Voorbereiding van de kinderen

In het bezoekerscentrum Dru!f en/of tijdens de opdrachtenwandeling gaan de kinderen, onder begeleiding van 'Maurice' meer te weten komen over de druiventeelt in Overijse. Deze activiteiten kunnen zonder veel voorbereiding aangevat worden. Het is voldoende als de leerkracht aan de kinderen praktische informatie meegeeft zoals de duur en locatie van de activiteiten.

6. Verwerking in de klas

Het bezoek aan Dru!f en/of de opdrachtenwandeling kunnen een aanzet zijn voor een heel project over de druiventeelt en de geschiedenis van Overijse. Hieronder volgen een aantal invalshoeken voor actieve verwerkingslessen.

Interview met familieleden of mensen uit de streek

Net zoals Maurice hebben/hadden veel (oudere) mensen in de streek een band met de druiventeelt.

- Vraag aan ouders, grootouders, tantes/nonkels of men in jouw familie ooit aan druiventeelt deed. Zoja, wanneer, waar en hoe?
- Vraag aan oudere mensen om te vertellen over het verschil tussen de druivenfeesten vroeger en nu ... enzovoort.
- Stel samen met de kinderen een vragenlijst op voor het interview.
Laat hen per 2 of 3 iemand interviewen. Registreer het interview met een videocamera
- Indien jullie zelf niet van de druivenstreek zijn, kan je ook in het algemeen stilstaan bij typische teelten, producten, tradities, ...van je eigen gemeente of streek. Is die teelt er nu nog? Zie je vandaag nog restanten van die traditie? Zijn er visuele overblijfselen in de buurt?

Nieuwe teelt, industrie, streekproduct ...

De druiventeelt in Vlaams-Brabant floreert niet meer zoals vroeger. Er zijn nog maar weinig serristen over.

- Welke nieuwe teelt, industrie, streekproduct... zou je in je gemeente willen lanceren?
- Bedenk hoe je dit 'op de markt' zal brengen, alsook een trendy naam en stijl ...
Bijvoorbeeld: onze gemeente gaat een nieuw soort dropveters maken en dan een om-ter-langste-dropveter-eetwedstrijd organiseren.

Verhalen achter stenen

In de wandeling komen de kinderen te weten dat sommige gebouwen een ontstaansgeschiedenis hebben, een verhaal achter de stenen.

- Ga op zoek naar verhalen over bepaalde gebouwen of monumenten in je gemeente.
Bijvoorbeeld over problemen bij de bouw ervan of de plaats waar het staat of de persoon die het laten bouwen heeft of...
Waarschijnlijk vallen er zelfs achter de muren van jullie eigen schoolgebouw heel wat

geheimen te ontdekken!

Naam van een gemeente, gehucht, straat, een gebouw...

In de wandeling volgden jullie een parcours aan de hand van straatnaamborden. Straatnamen vertellen veel over de geschiedenis van de straat of gemeente waarin ze liggen.

- Waar komt de naam vandaan van de straat waarin je woont of waarin de school staat?
- Onderzoek het verhaal of het geschiedkundige of aardrijkskundige aspect achter de naamgeving via internet, opzoekingen in de bibliotheek, het gemeentelijk archief ...

Toekomstplan

Zoals je in het bezoekerscentrum en tijdens de wandeling kon zien, verandert een gemeente van uitzicht in de loop der tijden.

- Maak een tekening of maquette van de delen van je gemeente of de gebouwen die je in de toekomst graag anders had gezien. Bijvoorbeeld een aangepaste grote markt, of een nieuwe vijver, speeltuin, ... monument.

Aanvullende bezoeken:

Verken de druivenstreek

Heb je zin in een fietstocht, wandeling of bezoek aan een serrist? Ontdek de recreatieve, culturele en gastronomische troeven van de druivenstreek in de toeristische onthaalruimte. Tal van sfeerbeelden, folders en toeristische info helpen je op weg voor een onvergetelijke uitstap. Voor meer informatie kan je terecht bij de onthaalambassadeurs aan het loket.

Wijnkelder en druivenserres Soniën

Geleid bezoek aan de wijnkelder en druivenserres Soniën met uitleg door de bedrijfsleider over de wijnbereiding en over de teelt van druiven onder glas. Uit streekdruiven (marktoverschotten en tweederangsdruiven) worden in de wijnkelder druivensap en wijnen geproduceerd.

Wijnkelder en druivenserres Soniën

Brusselsesteenweg 538

3090 OVERIJSE

Tel. 02/657 33 20

www.sonien.be

Colofon

Concept en vormgeving: Mooss vzw | Chris Ferket

Foto's Maurice: Mooss vzw | Iris Verhoeyen

Inhoudelijk advies: Gemeente Overijse | Sven Willekens, Katy Van Londen, Lynn Debecker

huis van de tafeldruif

PROVINCIE
VLAAMS • BRABANT

toerisme
vlaanderen

MOOSS

F I R S T A R T A I D